

EDINOST

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrkih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 2.80 „ „ „ 4.20 za pol leta . . . 5.20 „ „ „ 8.40 za vse leto . . . 10.40 „ „ „ 16.40 Na naročbo brez priloge narodnine se ne jemlje oziroma.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., v Gorici po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 2 nč., v Gorici 3 nč.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

Politiška uprava in javna varnost na Primorskem.

Govor poslanca Spinčića v seji poslanske sobornice dne 12. aprila 1894.
(Dalje.)

Na jedno interpelacijo o položaju Slovencev in Hrvatov v Istri odgovoril je gosp. minister za notranje poslove v seji dne 18. marca. Takrat je zajedno odgovoril tudi na interpelacijo poslanca dra. Bartolija. Reči moram, da je zelo čudno, da gospod minister, in sicer prejšnji in sedanj, navadno skupno odgovarja na interpelacije, stavljenе s naše in s druge strani. Strmim na tem zato, ker mi se oglasamo velikdar s dejtvi, dočim nam s druge strani in posebnost v tej interpelaciji ne navajajo nikakih pozitivnih dejstev.

Omenjam nadalje, da, kar se tiče n. pr. slučajja Laginje, se je reklo tu v odgovoru na interpelacijo, da je okrajno glavarstvo storilo to in ono. Jaz pa pravim še sedaj, da je isto odgovorilo dru. Laginju dne 2. decembra 1892, da mu ni nič znano o tem slučaju, ali da ni nič izvedelo o njem, dasi so orožniki pisali o tem okrajnemu glavarstvu.

Kar se tiče dogodka Knavsovega v Topolovcu, je jako žalostno, da se nam je reklo tu opetovano, da poizvedovanja niso imela vsepeha. Gospoda moja! Ako se noče poizvedovati, potem ostanejo poizvedovanja seveda brez vsepeha. Jako žalostno bi bilo za oblasti, ako ne bi mogle najti krivcev, ko je mnogo ljudi demonstriralo proti komu.

Kar se tiče tretjega slučajja, navedenega v interpelaciji, trdi se tu, da je okrajno glavarstvo v Pazinu kaznovalo izgreznike. To poslednje pa jih sploh ni hotelo kaznovati, niti pozvalo jih ni in je naravnost orožnikom, naj ne poročajo o podobnostih izgreda. Okr. glavarstvo je obsodilo izgreznike na 5 gold. kazni le valed strogega ukaza, došlega od namestništva, kjer se je župan pritožil, in sicer tako, ki so bili pozneje sodnijsko kaznovani na 6 tednov.

Is nekaterih odgovorov na interpelacije je razvidno, da so c. kr. oblasti popolnoma onemogle nasproti deželnemu glavarju, deželnemu odboru in deželnemu sboru. Znano mi je, da je deželni odbor dobil dvoje razsodbe državnega sodišča, v katerima je bilo rečeno, da je isti kršil postavbo, in vendar se c. kr. vlada ni poslužila §. 11 državnega temeljnega zakona z dne 21. decembra 1867, št. 145 o uporabljenju vladne in izvrševalne oblasti. Nočem nadalje govoriti o razmerah pri tako imenovanih avtonomnih oblastih. Rečem le: Kaj bi se zgodilo, ako bi n. pr. deželni glavar, deželni odbor ali deželni sbor Kranjski

tako postopali proti Nemcem, katerih je na Kranjskem le 5 odstotkov, kakor postopajo deželni odbor, deželni glavar in deželni sbor Istrski proti Hrvatom in Slovincem. Deželni sbor Kranjski naj napravi enkrat tako poskušnjo, sicer ne zato, da bi storil kako krivico Nemcem, ampak v ta namen, da pripomore do pravice Hrvatom in Slovincem v Istri, katere sicer tudi od c. kr. vlade ni mogoče dobiti. Sicer pa še na nekatere važne interpelacije nimamo odgovora in sicer na one z dne 16., 21. in 26. marca 1893, katere so se ponovile v mesecu novembru.

Na moje govore v decembru l. l., odgovori se, kakor čujem, danes, in s čisto vestjo pričakujem odgovora.

Imel bi, gospoda moja, novih dokazov za irredentizem, katerega skoro pripoznati nočejo, toda nočem se dolgo muditi pri tem. Omeniti hočem samo, da je list „L'Eco delle Alpi Giulie“ po mojih govorih z dne 13. in 15. decembra 1893 pisal, da so ta list, kakor tudi drugi irredentistiški spisi mnogo bolj razširjeni, nego sem jaz trdil tu v državnem sboru.

Zanimivo je tudi omeniti, da je list „Rinnovamento“, izhajajoč v Gorici, nekoč rekel, da so jedno številko lista „L'Eco delle Alpi Giulie“ razširili po Gorici v 27 izvodih. Na to je moral list, po ukazu c. k. okrajnega glavarstva popraviti, da to ni res. „L'Eco dell'Alpi Giulie“ pa se je posmehevali jednim in drugim, pisoc, da ne 27 izvodov tega lista, ampak 500 so jih razširili po Gorici. Tu je tudi notica o širjenju nekih listkov, ki so se razdeljevali v spomin na Oberdanka. List „Rinnovamento“ z dne 10. februarja t. l. piše, da je prišlo v njega roke 90 komadov. (Čita):

„Guglielmo Oberdan
col nome d'Italia
sulle labbra
addì XX dicembre MDCCCLXXXII
per di austriaco capestro
perchè dal suo martirio
ingagliardito
cresce l'odio degli italiani
per l'oppressore
della sua terra.
Trieste, 20 dicembre 1893.
Il Circolo Garibaldi.“

V istem času prilepili so se taki listki (kako jedno tako znamko) na poštne nabiralnice v Trstu, na kojih je bilo mesto orla neko znamenje z nadpisom „Circolo Garibaldi Trieste“; takih znamk našlo se je po Trstu mnogo. Imam pri sebi tudi neki naris iz Trsta z dne 18. avgusta 1893, kateri pa ne sme priti v javnost, kajti to bi bilo preveč.

lite, ujec! Gospa Jela in novi naš gospodar sta verjela na prazno besedo Petru in gorje Marušički. Prišel je Peter in krđelo takih krvnikov, kakor je on, v Zaprešič: „Jaz ti bom dal gospo Uršulo, zakriči porogljivo Peter, videla boš, kdo je tvoj Bog, nekrščena stvar!“ in sune siroto s pestjo v hrbet, da je padla na obraz. Razbojniki so razbili vrata odnesli žito, ajdo, koruzo, pitanega vola, katerega je dobila od prejšnje gospode. Da, še več. Vzeli so ji lep vinograd, razbili klet, odnesli vino; reva sedi na hišnem pragu in joka, a tudi otroci jokajo, da bi ti skoraj arce počilo.

— Ali je to resnica? reče ujec Matija Gubec, prebledel, in plane pokonci, zagnavši sekuro iz rok.

— Tako živa resnica, ujec, kakor se jaz pišem za Jurija Mogajiča, tako živa resnica, kakor jaz nimam niti očeta niti matere, kateremu ste vi, ujec moj, mladih nog hrana in obrana. Bil sem danes v Zaprešiči, videl sem ubogo udovo in solze so me obile. Mar ta gospoda nimajo Boga? Vprašajte samo Zaprešičane Gregorja Zdelarja, Štefana Jelako-

Omeniti hočem še dve stvari, ki so jako značilne. Tako je poslalo c. kr. redarstvo v Trstu občini Tinjanski nek dopis z nastopnim naslovom (šta): N. 2426. Dall'i. r. Direzione di Polizia Trieste alla Lodevole Podestaria in Antignana Distr. Pisino. D'ufficio franco di bollo“.

C. kr. redarstvo v Trstu piše torej čisto hrvaški občini italijanski. To je isto, o čemur sem govoril popred, da c. k. oblasti razširjajo italijanski jezik in zajedno tudi nemoralnost, ker zavijajo svoje dopise v take le liste. (Kaže dotični ovoj, prikrojen iz nekega ilustriranega lista — živahna veselost.) (Konec prih.)

Politiške vesti.

Državni zbor. (Poslanska zbornica). V večerajšnjem nadaljevanju proračunske razprave vprejela je zbornica naslov „Osrednja uprava“ naučnega ministerstva. Posl. Hormuza ki govoril je o željah Malorusov v Bukovini, posl. Kurz pa je priporočal, da se omeji pouk klasičnih jezikov na srednjih šolah. Poslanec Sokolovski branil je zahteve Poljakov, Barvinski pa težnje Malorusov, a grof Kaunitz je priporočal, da bi se dopuščalo ženskam obiskovati vseučilišča. Na to sta govorila glavna govornika posl. Kainl proti proračunu in Pieta k za proračun. Prvemu odgovoril je obširnejše poročevalo Pininski. Finančni minister dr. Plener predložil je zatem zakonski načrt gledč olajšanja plačevanja pristojbin kreditnim in predjemnim za drugam. — Jutri je zopet seja.

Cesar gre vender v Budimpešto? Kakor poroča večerajšnja „Budapester Correspondenz“, pride Nj. Vel. cesar dne 26. maja v Budimpešto in ostane tam nekoliko tednov.

Coroninijev klub imenoval je svojim delegatom za parlamentarno komisijo poslance: Burgstaller, Coronini in Dubsky.

Socijalistiški shodi na Dunaju. Sinoč zborovali so dunajski socijalni demokratje na 6. raznih krajih. Zborovanj udeležila so se ogromna množica ljudstva. Petero zborovanj končalo je mirno in v redu, šesto pa je razpustila policija, ker je delavski vodja Neumann jako ojastr napadel vladu zaradi nje opresnih naredeb gledč 1. majnika. A tudi tukaj razšli so se zborovalci, glavno protestujoč proti razpuščenju shoda, ne da bi bilo izgredivo. V vseh 6. zborovanjih priporočali so govorniki, da se praznuje 1. majnik, da se uvede splošno volilno pravo in da se od-

viča in starega Mateja Jabučiča. Ti vam to bolje dopovedo, ti so vse na svoje oči videli.

Na svoje oči videli? vpraša Gubec zadržano, a kaj so delali s svojimi rokami?

— Kaj naj bi? Godrnjali so sicer, ali kaj koristi? Hipoma pride v vas četa orožnikov z ostrimi kopji. Vstavili so se pri sodniku. Tu so celo noč pili, vse razbili — in sodnik je molčal. Moj Bog! Te sile!

Gubec povesi glavo in prime z zobmi spodnjo ustnico.

— In takovi grozni glasovi, ujec, prihajajo tudi od drugod, pripomni Jurij. Stari Tahi je hudič. Kdor ne pride pred zoro na tlako, dobi jih s palico pred Sosedom, in če se upravitelj le za hip zakasni, v lesene okovi ž njim, kjer se mora celi dan na solnei variti. Da, tudi Mateja Mandiču v Brdovci so vzeli hišo, polje in vinograd in ga spodili s kmetije kot psa s palico.

— Oh! vzdihne Gubec razjarjen.

— Hudo je, ujec, hudo. Gospoda celó žugajo, da bo še huje, in kdor bi si upal besedico črniti, da izgubi glavo. Pozvedujejo

Oglasi se račun po tarifu v petitu; za naslove z dobelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana osmrtnice in javnozhvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovano se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo ulica Caserma 13. Odprto reklamacije so proste poštnine.

pravi militarizem, posebno pa so protestovali proti črnovojniškemu zakonu.

Gibanje med ogrskimi narodnostmi jelo se je oživljati. Oholi Madjari se utegnejo prepričati o resničnosti pregovora, ki pravi, da kolikor več je pritisk, tem odločnejši je odpor. Če prav pomislimo, morali bi se skoro veseliti, da Madjari tako besne proti vsem nemadjarim narodnostim, kajti upravo to madjarsko besnenje utegne vdrati druge narodnosti iz letargije. In mi ne dvomimo niti za trenotek, da se razmere na Ogrskem premene veliko popred, nego bi si človek mislil, kakor hitro nastopijo narodnosti odločno in solidarno. Res se vidi moč Madjarov naravnost nepremagljiva, ali vse to je sijajna stavba, ki visi v zraku. In menda ravno zato, ker Madjari sami slutijo, da danes ali jutri pride plačila dan, polastila se jih je ona divjost, ki je le na sramoto sedanjemu veku. Na Ogrskem je že tako, da mora priti še slabše, da se obrne potem na boljše. S cerkvenimi predlogami približal se je madjarski šovinizem koncu svoje latinščine; rekli bi, da kmalu ne bo več amodnika v njegovih ekladiših. Te predloge so pa tudi prava dinamitna patrona Žido-Madjarov, določena v to, da smrtno rani nemadjarsko narodnost, da zastrupi svetost družinskega življenja in da slednjé zatre v srcu ljudstva zadnjo sled verskega čuta. Te cerkvene predloge značijo torej najgnusnejše nasilstvo: napad na narodnost, Cerkev in družino. Bogu bodi hvala, da so narodnosti na Ogrskem jelo slutiti pretečo nevarnost! Romuni branijo svojo kožo že par let sem prav energično in ne plašijo se niti sodnijskih preiskav niti zaporov, s katerimi je jako radodaren madjarski liberalizem. Sedaj so se začeli gibati tudi Srbi, kar nas posebno veseli. Uprav minole sobote priredili so v Karlovcih sijajno manifestacijo proti cerkvenim predlogam — shod, katerega se je udeležilo do 20000 oseb. Dotične resolucije vprejele so se seglasno in med obšim navdušenjem. Jako značilno je tudi to, da so ogrski Srbi odličili svoje parnike z avstrijskimi barvami, znamenje, da so do grla siti madjarskega vladanja. Mimo tega nas veseli, da se je shoda udeležilo tudi nekoliko katoliških duhovnikov. Prav tako: od strani Žido-Madjarov proti nevarnost vsem krščanskim veram, a proti skupnemu sovražniku treba skupno postopati.

Zaroka cesarjeviča. Kakor piše „Journal da St. Peterbourg“ v večerajnji svoji številki, veseli se vsa Rusija zaroke cesarjeviča Nikolaja Aleksandroviča s princesinjo Alico Heško-Princesinjo da vprejme ruski narod z občutki iskrenega, globokega spoštovanja. ka-

na vse strani pred Sosedom, po Trgovini Jakoblj in po drugih vaseh, kdo da je stari gospodi veren, a na tistega da pride bič. Stari sivobradee Tahi je vrag, a tudi njega gospa Jelena je rogata. Siromak cerkovnik na Pušči je imel jedino svinjo, gospodi je bilo treba pečenke, pa so mu zadnje svinjo odgnali na Sosed. Najhujši pa je mladi gospod Gavro. Ta strelja po kmetijskih kravah in konjih iz svoje puške, a seboj ima vedno celo tropo psov, katere hujska na kmete. Nedavno toliko da niso raztrgali starega Jurka iz Brdovec in bili bi ga, da jim ni moja Jana s palico dala po gobcih.

Gubec je stal zamišljen prekrizanih rok. Zaglobil se je v težke misli, a v njega prsih kakor bi divjal čuden boj.

— Da, nadaljuje nekako plaho mladenič, prihajam, ujec, tudi radi sebe, tudi meni ne kaže dobro, dasi nisem kmet, dasi sem svobodnjak.

— Kakova krivica tebi, Jurij? vpraša Gubec in vzravna glavo.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

27

Kmetški upor.

Sgodovinska povest iz sedemdesetega veka.

— Special August Šenoa. Preložil I. P. Planinski. —

— Joj, joj, ujec, sam vrag nam je prišel novega gospodarja. Bog bi se zjokal. Čuj! Ti poznaš tisto ubogo udovo Kato Marušičovo iz Zaprešiča.

— Poznam.

— Petero malih otrok ima na vratu. Moža so ji zapodili v vojsko, a tam so ga Turki zaklali. Ubija se, trudi se sirota in vsakdo jo pozna kot pošteno dušo.

— Pa?

— Pa ti pride Tahijev sluga, Peter Bošnjak, Bog ga ubil. Dejal je ta slodej gospe Tahijevi, da Marušička govori za staro gospodinjjo in obrekuje nove gospodarje. Res da ste gospa Marta in gospodičina Zofika radi zahajali k Marušički in jo stokrat obdarovali revo, ali da je gospo Jeleno obrekovala, to ni res; zmeni se žena za to. No, laž je kakor lulika; kamor arno pade, pokrije lulika čez noč polje. In kaj se je zgodilo? Pomis-

korano goji ves narod za sina ljubljene-
vladarja. (Cesarjevič Nikolaj Aleksandrovič ro-
jen je v Peterburgu dne 6. (18. po st. st.)
maja leta 1868., je torej v 26. letu, neventa
princesinja Alica pa je rojena v Darmstadtu
dne 6. junija 1872. leta, torej je sedaj v 22.
letu. Ur.)

Novi srbski poslanec na Dunaju.
Kralj Aleksander imenoval je poslancem na
Dunaju bivšega ministerskega predsednika
Simića. Isti odpotuje dne 26. t. m. na
svoje mesto.

Italija. Seja poslanske komore dne 21.
t. m. bila je zopet burna. Crispi brnil je
kar je le mogel, proračun za vojako, omen-
jajoč, da morajo delati vsi Italijani z vsemi
silami v to, da pripravijo zmage na vojnem
polju, katerih zmag je pričakovala Italija do-
slej zaslonj. Omenil je v dokaz svojih trditev
Campofornio in Vis. Nasproti vsem pred-
logom za nove prihranitve vsprejel se je z
ogromno večino predlog poslancev Tartarola,
da prestopi komora na dnevni red, ker je
čula vladine izjave. Temu predlogu je pri-
trdil Crispi. Vse te sijajne zmage Crispi-
jeve vlade ostane skrajna levica skoraj osam-
ljena. Ministerski svet sešel se je dne 22. t.
m. v nujno sejo, da se posvetuje o prihodnji
taktiki, ker je vlada dobila s tem glasovan-
jem nekako nepričakovano zaupnico. Bržkone
pride razprava o prihranjenju v komoro pred
proračunom. Seveda je treba kovati železo
dokler žari.

V večerjani seji zmagala je zopet Cri-
spijeva vlada nad opozicijo. Komora bila je
namreč končala raspravo o proračunu za mor-
narnico; posl. Valli je utemeljil svoj predlog,
da se stavijo finančne naredbe že na dnevni
red današnje seje. Cavallotti podpiral je ta
predlog in ga stavil formalno kot svoj lasten.
Ministerski predsednik Crispi pa je izjavil,
da nikakor ne spozna potrebe, da bi se
finančne naredbe morale razpravljati v zbor-
nici pred splošnim proračunom, vlada pa da
je vendar pripravljena razpravljati o finanč-
nih naredbah ali pred proračunom državnega
zaklada in dohodarine, ali pa na koji drug
določeni dan, n. pr. 20. ali pa 15. maja.
Na to se je vnela sicer kratka, ali jako ži-
vahna rasprava. Zbornica glasovala je zatem
imenoma o Cavallottijevem predlogu, kateri
pa je propadel z 269 glasovi proti 56, a
vsprejela je z veliko večino Crispijev predlog,
da se finančne naredbe razpravljajo v komori
dne 15. maja.

Različne vesti.

**Nj. c. in kr. Vis. nadvojvodinja cesari-
čina-udova Štefanija** dospela je dne 22. t.
m. na Lloydovem parniku „Trieste“ v Civita-
vecchio in odpotovala istega dne v Neapelj.

„Triester Zeitung“ nikakor ne more iz-
peresa ime „Edinost“. O tem smo prepričani
že davno: tako je bilo od nekdaj, tako je
tudi še dandanes. Pred par dnevi pa je bila
naša tetka menda posebno dobre volje, kar
se — tako trdijo slobni jeziki — zelo redko
dogaja pri starih — devicah. Taki trenotki
dobre volje so prave oaze v širni planjavi
starodavne osamelosti in — sitnosti. V ta-
kem blaženem trenotku nam je ljuba tetka
izkazala posebno čast, da je vzela v roke
naš list ter posnela iz njega vest o ustanov-
nem shodu „Kmetijske družbe“ za Trst in
okolico, katero vest je priobčila z uvodom:
„Einem hiesigen Blatte entnehmen wir...“
No, ne jezimo se radi tega, da naši tetki ne
gredo v slast imena slovenskih listov Trža-
ških, kajti pomisliti je, da pri devicah ne le
stara ljubezen nikdar ne srjavi, ampak tudi
stara mržnja. In naša „Triesterica“ ima
množico stare ljubezni, katera ne srjavi nikdar,
a tudi mnogo stare mržnje.

Nov odvetnik. Tržaška odvetniška ko-
mora vpisala je v listino odvetnikov gospoda
dr. Domenika Trinajstića s se-
dežem v Pazinu. Voščimo obilo sreče!

Poroka. Pri sv. Ivanu poročil se je mi-
nulo nedeljo zasebni uradnik g. Miroslav
Rober z gospodičino Ano Maurerjevo.
Novoporočenca sta Dunajčana. Priobčujemo
to vest zato, ker je bila poroka nenavadno
sijajna in so bili ljudje pri sv. Ivanu sploh
jako znatljivi.

Potrjen izvolitvi. Trgovinski minister
potrdil je novo izvolitev barona Ritter Zahon-
nija predsednikom in Ljudevita Mighettija
podpredsednikom Goriške trgovinske in obrtne
zbornice.

Pepravek. V oklicu volilnega odeska
„Del. podp. društva“, prijavljenem v večer-
nem izdanju minole sobote, urinila se je mala
tiskarska pomota. Med nasvetovanimi progle-
dovalci računov čitati je namreč Josip Fabjan
in ne Habjan. — Istotako nam je škrat v
stavčevi omari pokvaril „najnovejšo vest“ iz
Rio Janeiro. Namesto: „Predsednik
Peixoto je prijatelj diplomatikiemu zboru,
ker je revolucija končala, čita naj se: „Predsed-
nik Peixoto je prijavil diplomatikiemu
zboru, da je revolucija končala.“

Nova telefonska zveza v Trstu. Včeraj
bila je dokončana nova telefonska proga,
katera veže vse policijske komisarijate in
nadzorništa s policijskim ravnanstvom, z
osrednjo telefonsko postajo, z deželnim so-
diščem, namestništvom in osrednjim povelj-
ništvom stražarjev.

Neznana smrt. Včeraj zjutraj zadela je
kap 50letnega trgovca Petra Clementa iz
Pierisa v gostilni „Alla nuova Abbondanza“
v ulici del Torrente. Truplo odpeljali so v
mrtnišnico pri sv. Justu.

Neredi na Ogrskem. Kakor smo bili spo-
ročili že v zjutranjem izdanju današnje štev.
med najnovejšimi vestmi, provzročili so včeraj
socijalistički delavci v Vašarheliju na Ogr-
skem velike neredi. O tej stvari doznamo
te-le podrobnosti: Že nekaj dni sem zbirali
so se v Vašarheliju sleherni dan socijalistički
delavci, katere so ščuvali razni govorniki
proti delodajalcem. Poslednje nazivali so kot
iztrajajalce naroda in pijavke, ki se hranijo
s krvjo delavcev. Oblasti dopuščale so to
ščuvanje zaradi tega, da so mogle bolje pro-
učevati gibanje in spoznati vodje. Ker pa so
govorniki postajali drznjši od dne do dne,
priredilo se je vse potrebno, da se to nevarno
gibanje zatré na mah. Jeden tajni policijski
agent pomešal se je med ljudstvo in na do-
govorjeno znamenje obkolili so delavce. Po-
slednji pa so v odgovor navalili na poslopje
mestnega glavarstva, razbili vrata in metali
iz veže kamenje na orožnike. — Ker se
delavci kljub večkratnemu opominjanju niso
hoteli pomiriti, ukazal je poveljnik orožni-
kov vstreliti na izgreznike. — Vstrelilo je 18
orožnikov; na hitec sgrudil
se je eden deček, kateri se je bil pomešal
med izgreznike bržkone iz radovednosti in 4
delavci padli so teško ranjeni. To pa je
umnožico še bolj raskalo in arditno vrgla se
je na orožnike, katere bi bila gotovo prema-
gala, da niso prihiteli baš v kritičnem hipu
vojaki orožnikom v pomoč. Potem so prijeli
in odvedli v zapor 60 izgreznikov, med ka-
terimi je tudi vodja vsega gibanja, nek Ko-
vač, bivši policijski agent. Isti je izjavil, da
je mednarodni socijalist in da ne pozna ni-
kakoršne narodnosti ne domovine, kakor obeh
ne pripoznavajo vsi njegovi somišljeniki. Isti
hočejo biti prosti delavci, bratje vseh z vsemi,
a ne marajo niti vojakov, niti davkov. Delodajalci
pa da so morilec, kateri zaslužijo, da se jih obesi.
Nek vojaški arditor dobil
je ukaz, da preiskuje, da-li orožniki niso
streljali na množico, ne da bi bila skrajna
potreba za to.

Potres na Grškem. Kakor smo bili spo-
ročili v večernem izdanju 48. štev. „Ed.“,
bil je dne 21. t. m. potres po vsej Grški.
Danes doznamo, da potres ni bil tako neizda-
ten, kakor se je mislilo prvi hip. Tako na
pr. zrušilo se je v mestu Larissa mnogo hiš,
in 20 otrok ubile so ruševine Lariskega sa-
mostanskega vzgojišča. V mestu Calcida ubi-
tih je 5 oseb, v raznih mestih in selih po-
krajine Loniske bilo je ubitih 129 oseb in
okolo 200 ranjenih. Dne 22. t. m. ponovil
se je potres, ki je skoraj popolnoma uničil
mesto Tebensko. Ne zna se še, koliko oseb
je ponesrečilo. Kralj in minister notranjih
poslov odpotovala sta na lice mesta. — V
Calcida ni ostalo niti jedno poslopje nepo-
škodovano. Kazence državne kaznilnice v
istem mestu morali so izpustiti(!), da ne bi
jih posulo poslopje. — Grozno se je pojavil
potres v Dragani. Zemlja odprla se je na
raznih krajih, iz hribovja nad mestom pa so
padale ogromne skale na hiše. Ljudje so ma-
lone zblaznili od groze.

Koštovanje. Mestni zastop Budimpeštan-
ski podaril je za Koštov spomenik 20.000
gld. Za Koštov spomenik pobirajo po vsej
deželi in celó po šolah. Celó ženstvo hoče
širiti Koštove ideje. V ta namen se je osno-
valo v Budimpešti posebno žensko društvo.
Silke iz Italije. V Brescii našli so umor-
jenega bogatina Camevalija. O morilec ni

nikakega sleda. — V Carleone sta dva
lopova umorila odvetnika Bentivoglio-a, pro-
bodivši ga šestkrat. — Pri Girgenti našli so
mrtvo in razmesarjeno truplo posestnika Bion-
do. Poleg trupla sta ležala dva druga kost-
njaka. — V Solignu je izvršil parček in naj-
odličnejših krogov dvojni samomor.

Kobilice na Sardinjskem otoku. Poročila
iz Sardinije javljajo, da so se kobilice poka-
zale po vsem otoku v strahoviti množici.
Znano je, da popotuje ta pošastna živalica
v ogromnih tolpah in kamor sede oblak ko-
bilib, tam ne ostane niti listja, niti biljke.
Več sto ljudij satira to živo kugo in vlada
plačuje 30 centesimov za vsak nabrani kilo-
gram kobilice. Iračunili so, da se jih je na-
bralo v jednom samem dnevu do 800 mili-
jonov komadov (!), kajti na vsake 4 kilogr.
pride jih okolo jeden milijon.

Pratepl. Včeraj zjutraj se pred soro is-
stopil je 39letni Josip Štrukelj, stanujoč v
ulici Sette Fontane št. 2 iz kavarne Ber-
gamin na trgu S. Giovanni, da opravi neko
telesno potrebo. V tem ga je zabodel nepo-
znan človek parkrat s nožem v hrbet in v
levo roko ter pobegnil. Rane na sredo niso
nevarne; Štruklja obvezali so na zdravniški
postaji. — Nocoj okolo polnoči stepla sta
se na ulici 22letni tešak Josip Gabrijsi, št.
stanujoč v ulici del Crocifisso št. 12 in 23-
letni mornar Marij Castellani, stanujoč v isti
ulici št. 30, ker sta bila oba pijana. Da se
nekoliko ohladita, puščala sta si kri drug
drugemu s noži. Da zabrani večjo nesrečo,
posegel je mimoprišedi stražar vmes. Odve-
del je oba na zdravniško postajo in od tod
odpravili so ju v bolnišnico.

Nezgoda. 7letna Ivana Fornasari, sta-
nujoča na Proseku št. 32 zaloputnila je
včeraj domača večna vrata, a vrata padla so
v tem raz tečaj otroku na glavo. Ranilo se
otroka na čelu in mu strle nos, sruk česar
so prepeljali dete v tržaško bolnišnico.

Konjska brca. Včeraj zjutraj napregel je
44letni izvošček Angel Riosa iz Trsta svo-
jega konja, kar brce konj in zadene izvoš-
čeka s kopitom tako silno na desno roko, da
mu je zlomil isto. Izvošček je šel v bol-
nišnico.

Sodnijsko. 29letni klesar Martin Kalc,
18letni kmet Josip Pečar, 21letni kmet An-
ton Križmančič in 21letni čevljar Matej Pe-
čar, vsi štirje iz Gropade, dobili so včeraj
pred tržaškim sodiščem zaradi teškega tele-
nega poškodovanja: Kalc in Križmančič po
3 mesece, oba Pečarja pa po 2 meseca ja-
dnostavne ječe. Obsojeni mladeniči pretepli
so bili namreč dne 8. oktobra min. leta na
plesu v gostilni Sofije Benove v Bazovici
kmetska Jakoba Gojko.

Policijsko. Včeraj so zaprli 48letnega
dninarja Štefana P. iz Sežane, 25letnega te-
šaka Antona P. iz Zagreba in 21letnega bres-
poselnega Adolfa S. iz Komna, ker so bili
vsi trije že izgnani iz Trsta, a kljub temu
vrnili so se semkaj. — Vratarju hiše št. 10
v ulici Carintia ukradel je včeraj popoldne
nepoznan tat iz vratarne lože budilno uro
in ogrinjačo, oboje vredno kakih 20 gld.

Najnovejše vesti.

Dunaj 24. Cesarica Elizabeta dospela je
danes ob 7. uri 45 min. zjutraj na Dunaj-
Penzing. Na kolodvoru jo je pozdravil cesar.
Veličanstva odpeljala sta se takoj v Lainz.

Dunaj 24. Vsi zjutrajni listi praznovajo
povodom 40letnice poroke Nj. Veličanstev
sijajne in redke čednosti cesarske dvojice,
izrazajoč radostna čustva skupnega prebi-
valstva.

Madrid 24. Po uradnem poročilu obolele
so včeraj na novo za kolererino 104 osebe.
Umrlo so 3 osebe.

Atene 24. Povodom potresa v okraju
Lokris je bilo ubitih 210 oseb, 180 pa teško
ranjenih. V drugih pokrajinah bilo je ubitih
50 oseb in 100 ranjenih.

Dunajska borza 24. aprila 1894.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	98:45	98:45
„ „ „ srebbru	98:35	98:25
Avstrijska renta v zlatu	119:45	119:80
„ „ „ v kronah	97:75	97:65
Kreditno akeije	352:75	352:50
London 10 Lst.	124:90	125:—
Napoleoni	9:94	9:93
100 mark	61:15	61:17 1/2
100 italj. lir	43:85	43:95

Trgovinski borojavi.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 7:08—7:11, za
jesen 7:31—7:38. Koruza za jul-avgust 5:15 do 5:16
Oves za spomlad 5:90—5:92, oves za jesen 7:08—7:10.

Pšenica nova od 77 kil. f. 7:30—7:35, od 78
kil. f. 7:40—7:45, od 79 kil. f. 7:50—7:55, od 80
kil. f. 7:55—7:65, od 81 kil. for. 7:60—7:75, Rž
5:80—5:85.

Ječmen 6:50—6:55; prosa 4—4:40.
Cena pšenice pada vsak dan. Danes padla je
zopet za 5 nvč. Prodalo se je težko 9.000 met. stot.
Rž in oves sta tudi jako mlačna, 10—15 nvč. ceneje.
Vreme lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor: mlačno. Za april
15:50, maj 15:60. Nova roba september 15:90, malo
zanimanja.

Budimpešta. Špirit, 16:50—16:80
Havre. Kava Santos good average za april
102:75, za avgust 99:50 mlačno, popustljivo.

Hamburg. Santos good average za maj 83:25,
september 79:50, jako mirno.

Slavno občinstvo opozarjam na moje novourejeno
pekarnico v ulici Ghoga št. 4, v kateri se do-
biva slohčni dan sveže pečivo vsake vrste. Ob jednom
naznanjam, da sprejemam naročila na izvrstne

KOLAČE

za birmance

Priporočam se vsem botrom in botram z mesta
in dežele za obilen obisk.

Edvard Lampe.

Gostilna „All'Antico Moro“
ulica Solitaria 12, (po domače pri „Prvačkovecu“),
prodaja črna in bela vina prve vrste iz pravih in
dornberških vinogradov, in sicer: domače črno po 32,
belo po 36, modra frankinja po 40 in črno kralko
po 40 nč. liter. Izvrsna kuhinja. — Držal se gesla:
„Rojak k rojaku“, priporoča se podpisani za obil
obisk.
Anton Vodopivec, gostilničar.

Zaloga piva

pivovarne bratov

Reinlinghaus v Steinfeldu — Gradec

pri

156

A. DEJAKU, junior, v TRSTU

Via degli Artisti št. 8.

zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant,
ponuja p. n. gostilničarjem v Trstu in po okolico
staroznansko steinfeldsko eksportno (Export), očujaki
(Märzen) in uležano (Lager) pivo, tako v sodih ka-
kor po steklenicah, pod ugodnimi pogoji.

Teodor Slabanja

orebar v GORICI (Görz) ulica Morelli 17
se priporoča pred. duhovščini za
napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega
srebra, alpaka in medevine, kot: mon-
štrane, kelihov, itd. itd. po najnižji ceni
v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči
popravim ter jih v ognju posrebrim in
pozlatim.

Da si samoraj tudi menj premožne
crkve omisliti razne crkvene stvari, se bodo
po želji predstavitih p. n. gospodov naroč-
nikov prav ugodni plačilni pogoji stali.
Ilustrovani cenik franco.

Pošilja vsako blago dobro spravljen in poštine
franko! 2-24

Skladišče piva

iz
Zagrebske delniške pivovarne
in tovarne slada

priporoča in sprejemlje naročila toliko v sodih
kolikor v steklenicah.

Glavni zastop in skladišče

ULICA DEGLI ARTISTI št. 8.

Te pivo je izvrstne kokovosti in po nizkih cenah

„Kupuj pri kovaču in ne pri kovačetu!“

pravi stari pregovor.

To velja po vsej pravici za moj zavod,
kajti le tako velika kupčija, kakoršna je moja,
ima z bogatim gotovim plačevanjem velikanskih ma-
šin blaga, in drugih prednosti, cene stroške, kar
je slednjič v korist kupovalcu samemu.

Krasni vzorci zasebnim odjemalcem
gratis in franko. — Bogate zbirke vzorcev,
kakor še nikoli, za krojače nefrankovane.

Snovij za obleke.

Peruvien in dosking za veličastito du-
hovščino, predpisane snovij za uniforme c. k.
uradnikov, tudi za veterane, gasilce, telovadce,
livreje, sukno za biljard in igralne mize,
preproge za vozove, loden, tudi ne premo-
ljiv za lovake sukne, snovij, ki se dajo prati,
potni ogrtači od gld. 4 do 14 itd.

Ceno, primerno, pošteno, trajno, čisto
volneno sukneno blago in ne dober kup cu-
nje, katere voljajo komaj odškodnino za kro-
jača, priporoča

Iv. Stikarofsky,

BRNO (avst. Manchester).

Največa zaloga tovarniškega sukna v vrednosti
1/2 milijona goldinarjev. — Pošilja se le po
poštnem povzetju!
Korespondencija v nemškem, českem, ogrskem,
poljskem, italijanskem, francoskem in angleš-
kem jeziku. (24)